

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL 2019-2020

OBS de Pijler

*'Onderwijs voor van de toekomst
voor het kind van nu'*

Het schoolondersteuningsprofiel

Het is een bijzonder kind
en dat is-tie.
Uit: Dik Trom.

Beste ouders,

Alle kinderen zijn uniek, hebben hun eigen onderwijs- en opvoedingsbehoeften en hun eigen talenten. Helaas hebben niet alle basisscholen een passend antwoord op de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van ieder kind. Dat kan al duidelijk zijn bij de aanmelding van uw kind bij een school maar dat kan ook duidelijk worden tijdens het verblijf van uw kind op school. En wat dan? Waar vinden we dan passend onderwijs?

Hieronder leggen we u uit wat passend onderwijs in de Hoeksche Waard inhoudt en wat het voor u kan betekenen. Mocht de uitleg niet voldoende zijn dan kunt u de directeur van deze school vragen om uitleg of kijkt u eens op de website van Passend onderwijs Hoeksche Waard: www.swv2804.nl. Daar ziet u ook telefoonnummers van de helpdesk van Passend onderwijs Hoeksche Waard.

Ieder kind gunnen wij onderwijs in de buurt van huis, in het dorp. Ieder kind is welkom en u kunt uw kind altijd bij de door u gewenste school aanmelden. Doe dit het liefst schriftelijk.

Belangrijke vragen daarbij zijn: Is de school geschikt voor uw kind? Kan de school bieden wat u wenst? Wat vindt u belangrijk bij het opvoeden van uw kind? Deelt u de waarden, de levensovertuiging? Wat betekent het om samen op te voeden? Wat mag u van de school verwachten en de school van u?

Onderwijs en opvoeden doen ouders en de school gezamenlijk. We hebben daarin een gedeelde taak waarin we partners zijn. Wij noemen deze taak onze **pedagogische opdracht**. Onze gezamenlijke pedagogische opdracht is een kwalitatief goede bijdrage leveren aan de ontwikkeling van uw kinderen tot autonome, sociale en zelfverantwoordelijk deelnemers van een nog onbekende samenleving.

We richten ons daarbij op drie gebieden zowel thuis als op school:

Vaardigheden zoals rekenen en taal maar ook muziek en sport.

Vaardigheden in het met elkaar omgaan. Zo zijn onze manieren.

Vaardigheden in het omgaan met jezelf, persoonsvorming.

Wij beschouwen de volgende vier waarden als de basis bij het ontwikkelen van bovenstaande vaardigheden.

1. Rechtvaardigheid: wat u niet wilt dat u geschiedt doe dit ook de ander niet.
2. Weldadigheid: doe de ander goed.
3. Waardigheid: toon respect.
4. Vrijheid: weet dat jouw vrijheid een belemmering voor de ander kan zijn.

Mag een basisschool uw kind weigeren?

Scholen mogen weigeren

1. als u de godsdienstige overtuiging of levensvisie niet wenst te respecteren.
2. als er geen plaats is. De groepen zijn vol. De maximale groepsgrootte dient dan te zijn vermeld in een schoolgids of op de website.
3. als uw kind nog niet zindelijk is. In overleg met de huisarts, het jeugdteam en de school kunt u hiervoor een oplossing zoeken. Het is belangrijk dat uw kind dus zo snel mogelijk zindelijk is.

Het kan zijn dat de school bij de aanmelding voorziet dat zij, na overleg met u en eventuele deskundigen, niet kan voldoen aan hetgeen uw kind nodig heeft, dan heeft de school de wettelijke verplichting samen met de ouders te zoeken naar een meer geschikte school. En mocht dit niet lukken dan kan de school uw kind aanmelden bij de **Ondersteuningscommissie**. De Ondersteuningscommissie gaat u dan verder helpen. Hoe de Ondersteuningscommissie dit doet leggen we verder in deze notitie uit.

Stel dat u zich niet kunt vinden in het besluit van de school dan kunt u zich wenden tot het bestuur van St. Acis, de heer Luc van Heeren, Biezenvijver 5, 3297 GK Puttershoek, tel.nr. 078-629 5999.

Het schoolbestuur legt u dan per brief uit waarom de school uw kind niet toelaat. Het is dan mogelijk om binnen 6 weken schriftelijk bezwaar te maken tegen de weigering. Daarna beslist het schoolbestuur binnen 4 weken of het kind alsnog toegelaten wordt of niet.

Schoolondersteuningsprofiel

Wat biedt onze school aan onderwijs? In een Schoolondersteuningsprofiel staat wat wij u kunnen bieden. Dit profiel bestaat uit basisondersteuning en extra ondersteuning. Alle scholen verbonden aan ons Samenwerkingsverband, SWV 2804, hebben in hun onderwijsaanbod zowel basisondersteuning als extra ondersteuning.

De basisondersteuning is op alle scholen m.u.v. de reformatorische scholen in de Hoeksche Waard hetzelfde. In de bijlage Basisondersteuning 2804 kunt u lezen wat alle scholen in de Hoeksche waard minimaal als basis in huis hebben. Een stukje verder in deze notitie leest u bij **Hoe vertalen wij de basisondersteuning** meer over onze basisondersteuning.

Voorts kunnen alle scholen ook extra ondersteuning bieden. Zie hieronder.

Welke extra ondersteuning heeft het Samenwerkingsverband en dus onze school. Waar kan de school een beroep op doen? De school kan een beroep doen op

1. Visio. Er is sprake van ernstige visuele problematiek.
2. Auris. Er is sprake van ernstige spraak en taalproblematiek, auditieve problematiek.
3. Een extern expert bij medische problematiek bijv. syndroom van Down, hersenletsel enz. De ondersteuning is gericht op het handelen van de leerkracht en wordt gedaan door een expert betaald door het SWV.
4. Een extern NT 2 expert. Er is sprake van NT2 problematiek. De ondersteuning is gericht op het handelen van de leerkracht en wordt gedaan door een expert betaald door het SWV.
5. Een preambulante begeleider. De ondersteuning, gericht op het handelen van de leerkracht, wordt gedaan door een lid van de Ondersteuningscommissie (O.C.) betaald door het SWV pas na aanmelding bij de O.C.. Zie verder in deze notitie: Wat doet de Ondersteuningscommissie > advies> ad 1.
6. Het SBO en SO. We beschouwen SBO en SO ook als extra ondersteuning. Dit kan pas na aanmelding bij de O.C. Zie verder in deze notitie: Wat doet de Ondersteuningscommissie > advies> ad 3 en ad 4.

Extra ondersteuning kan langdurig zijn maar ook bestaan uit een consult. Dit kan per school, per situatie verschillen. Spreek hierover met de directeur van de school. De extra ondersteuning is met name gericht op het optimaliseren van het handelen van de leerkracht. Is deze ondersteuning langdurig dan stelt de school samen met u een plan op. Dit heet een Ontwikkelingsperspectief (OPP). Een OPP is een plan van aanpak.

Hoe vertalen wij de basisondersteuning?

Wat bieden wij op OBS de Pijler?

Hoe ziet onze basisondersteuning eruit? Hoe ziet het aanbod op onze school eruit?

We onderscheiden vier niveaus in onze basisondersteuning:

Niveau 2 externe ondersteuning gericht op het handelen van de leerkracht en interne ondersteuners

Niveau 1 interne ondersteuning gericht op het handelen van de leerkracht

Niveau 0' handelen van de leerkracht

Niveau 0 fundament, missie, visie e.d. van de school.

Niveau 0

Identiteit van onze school

Onze school is een openbare basisschool voor alle kinderen, ongeacht hun levensbeschouwelijke, maatschappelijke of culturele achtergrond. Wij hechten belang aan normen en waarden en leren de kinderen respectvol met anderen om te gaan. Kinderen spelen met en leren van elkaar in de veilige omgeving van het dorp vanuit de gedachte: 'It takes a village to raise a child'.

Missie

Onze missie is kinderen te helpen hun talenten maximaal te ontplooiën, hun nieuwsgierigheid aan te wakkeren en hen voor te bereiden op hun toekomst. Uw kind groeit op in een wereld waarin anders gecommuniceerd en samengewerkt wordt, waarin afstanden verdwenen zijn en waarin veel van wat je interesseert, weten, of leren wilt, online te vinden is.

We werken vanuit onze kernwaarden: Vertrouwen, verantwoordelijkheid en betrokkenheid. Deze zijn zichtbaar in ons gedrag: Het zit wel *SNOR* in de Pijler.

Visie

Onze slogan is: "Onderwijs van de toekomst voor het kind van nu"

Onze visie is erop gericht de kinderen zo volledig mogelijk voor te bereiden op onze complexe samenleving. We bieden onderwijs dat aansluit bij de persoonlijke belevingswereld van kinderen.

Het onderwijsaanbod en de leeromgeving zijn zo ingericht dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Ieder kind verdient passend onderwijs. Ook voor die kinderen die meer willen en kunnen leren hebben wij zorg en aandacht, evenals voor die kinderen die belemmeringen ervaren om zich de leerstof eigen te maken.

Het realiseren, uitdragen en verantwoorden van onze visie stelt hoge eisen aan onze leerkrachten en aan onze organisatie. Wij zijn een lerende professionele organisatie. Onze leerkrachten leren van en met elkaar in collegiale consultatie, nemen deel aan individuele of teamscholing, hebben kennis van moderne en eigentijdse onderwijsontwikkelingen en goede didactische en pedagogische vaardigheden. Het team wordt ondersteund door moderne observatie-, informatie- en leerlingvolgsystemen. Tevens hanteren wij een professioneel kwaliteitsinstrument waarmee we jaarlijks de kwaliteit van ons onderwijs in beeld brengen en verbeteren in een cyclisch proces.

Dit alles resulteert in de 3 pijlers van ons onderwijs, die wij gekoppeld hebben aan onze kernwaarden:

- Ouderbetrokkenheid > vertrouwen
- Gepersonaliseerd leren > betrokkenheid
- Naast het cognitieve aandacht voor de creatieve ontwikkeling van de kinderen > verantwoordelijkheid

Ambitie

De invulling van deze pijlers in combinatie met onze kernwaarden, geeft onze ambities weer:

Ouderbetrokkenheid

'Vertrouwen' is de basis van iedere relatie. Onze leerlingen gedijen in een sfeer van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen. Vertrouwen tussen ouders en school is de basis voor een voorspoedige ontwikkeling.

Vertrouwen zorgt voor een hoge mate van welbevinden bij onze leerlingen.

Onze school en onze ouders hebben een gezamenlijke ambitie: Wij willen dat het kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. In het realiseren van deze ambitie is samenwerking het sleutelwoord. Kinderen presteren beter en voelen zich op school meer op hun gemak als ze weten dat hun ouders een goed contact hebben met de school. We spreken wensen en *verwachtingen* uit en geven daar *in gesprek met ouders* en kind een *concrete invulling* aan. We organiseren tijd om elkaar beter te leren kennen en begrijpen en doen een appèl op de rol die ouders in de samenwerking spelen. We laten ouders weten hoe belangrijk we de relatie met hen vinden, elk jaar opnieuw.

Gepersonaliseerd leren

'Betrokkenheid'; We willen dat de kinderen op onze school optimaal betrokken zijn bij hun eigen leerproces, doordat de kinderen samen met de leerkrachten doelen stellen en daar planmatig naar toe werken. De kinderen zijn zo mede eigenaar van hun eigen leerproces. De basis van onze communicatie is erop gericht dat ouders en leerkrachten dezelfde taal spreken naar, over en met de kinderen. Dit vraagt ook van ouders een grote betrokkenheid.

We personaliseren het onderwijs zodanig dat de talenten en kwaliteiten van onze leerlingen zich optimaal kunnen ontplooiën én het voor leerkrachten goed werkbaar is.

Leerlingen worden mede eigenaar en dus verantwoordelijk voor hun eigen leerproces dmv

- kindgesprekken

- het visueel voor de leerling in kaart brengen van de vorderingen van betreffende leerling en daaraan een (volgend) doel koppelen (bijv. dmv staafgrafieken)
- het bespreken van groepsresultaten met de leerlingen
- visueel groepsresultaten ophangen in de klas en doelen stellen met elkaar

Onze school brengt gepersonaliseerd leren ook in praktijk door de inzet van verschillende moderne devices. Leerlingen werken adaptief op chromebooks aan rekenen middels de Wereld in Getallen, begrijpend lezen middels Nieuwsbegrip (XL), maar ook op Ipads aan o.a. BOUWI!, squala, VLL, Gynzy. De leerkracht volgt in deze gevallen het leerproces van de leerlingen via het dashboard op het apparaat en geeft instructie. Het dashboard maakt de groepsresultaten via het digibord zichtbaar voor de leerlingen, waardoor zij samen met de leerkracht (nieuwe) doelen kunnen stellen.

De leerkracht biedt instructie op 3 niveaus middels het EDI:

EDI betekent Expliciete Instructie Model. Dit is ook wel bekend onder de afkorting IGDI.

Het EDI-model bestaat uit vaste lesonderdelen, aangevuld met enkele technieken. Ons onderwijs heeft als doel om de leerstof succesvol aan te bieden aan zowel de sterke, gemiddelde als risicoleerlingen. Binnen het leerstofjaarklassensysteem werken we met instructie op drie niveaus:

- 1 Instructie afhankelijke niveau (kinderen die extra zorg en instructie behoeven)
- 2 Instructie gevoelige niveau (kinderen die voldoende hebben aan basisinstructie)
- 3 Instructie onafhankelijke niveau (kinderen die weinig of geen instructie behoeven)

Een kind komt in een bepaald instructie groepje op basis van de uitslag van de methodegebonden toetsen en niet-methode gebonden toetsen van het LOVS en observaties van de leerkracht.

We geven waar mogelijk directe feedback op het proces wat de leerling doormaakt tijdens de les. Zo zetten we de leerling direct op het juiste denkspoor. Samengevat is de rol van de leerkracht:

1. Verheldert verwachtingen en doelen (o.a. doelen op het bord)
2. Ontlokt leerling reactie(s) (o.a. door de juiste vragen te stellen)
3. Analyseert en interpreteert leerling reactie(s) (o.a. het proces en de resultaten)
4. Communiceert over resultaten met leerlingen, op groepsniveau en individueel
5. Onderneemt vervolgacties op groepsniveau en individueel voor onderwijs en leren

Naast het cognitieve aandacht voor creatieve en sociale vaardigheden

'Verantwoordelijkheid' is de ultieme drijfveer voor ons handelen richting onze leerlingen. Wij zijn, samen met ouders, verantwoordelijk voor het slagen van hun kind op onze school. Samen met ouders gaan we voor optimale resultaten van onze leerlingen en leggen daarover in gesprek met elkaar verantwoording af.

Met onderwijs van de toekomst (onze 3 pijlers) leren we de kinderen van nu te functioneren in de wereld van morgen. We hechten veel belang aan de *brede* ontwikkeling van kinderen en voelen een grote verantwoordelijkheid jegens de leerlingen om daar aan te sluiten waar hun talenten liggen.

We willen onderwijs bieden aan kinderen dat aansluit bij hun persoonlijke belevingswereld door de leerlingen het zoveel mogelijk zelf te laten ervaren of onderzoeken.

Zicht op ontwikkeling

De kinderen van onze school worden op cognitief gebied gevolgd door middel van het LOVS, dwz leerlingen onderwijs volgsysteem voor groep 1 t/m 8. Voor een goede en objectieve beoordeling van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen gebruiken we het digitale observatie instrument 'ZIEN'. In de groepen 1 en 2 wordt gewerkt met "KIJK".

Deze instrumenten vormen samen met groeps- en leerlingbesprekingen van de leerkracht met de IBER een cyclisch model. Dit resulteert in een planmatige aanpak per leerjaar wat 2 x jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld wordt. En is leidend voor het handelen van de leerkracht en het onderwijsaanbod gedurende die periode. Tijdens de warme overdracht aan het eind van elk schooljaar is er een derde moment van bezinning over de -onderwijs- behoeften van de leerlingen.

Zowel in de basisondersteuning, als extra ondersteuning wordt n.a.v. data analyse, observaties, gesprekken met ouders en/of leerlingen in een plan SMART aangegeven wat de aanpak voor een bepaalde periode wordt.

Niveau 0'

Het team

Ons team bestaat uit 14 teamleden, te weten de directeur, de Iber (Intern begeleider, coördinator leerlingzorg), 2 stafleden of bouwcoördinatoren, een specialist rekenen, een specialist gedrag en een Intern Cultuur Coördinator (ICCer) en groepsleerkrachten. Ook hebben wij een vakdocent gym. De teamleden variëren in leeftijd van startend tot zeer ervaren, waarbij het gemeenschappelijke kenmerk is enthousiasme om van het onderwijs op onze school een succes te maken voor de leerlingen.

Één van onze leerkrachten is in maart 2018 begonnen aan een Master. Jaarlijk schrijven collega's zich in voor scholing via de Acis Academie en elk jaar volgen we gezamenlijk teamscholing, dit jaar is het onderwerp het expliciete directe instructie model. Met dit model werken we al, we gaan dit nu verder verfijnen en de werkwijze optimaliseren. Deze werkwijze stelt de leerkrachten in staat onderwijs te geven naar behoeften van de leerlingen.

Kinderen leren van elkaar en ontdekken samen nieuwe dingen. Wij vinden het belangrijk dat ze van elkaar leren en vertellen hoe ze hun taak hebben gemaakt of een probleem hebben opgelost en dat ze leren samenwerken in de klas en in kleine groepjes. De leerstof wordt voornamelijk groepsgewijs aangeboden waarbij rekening wordt gehouden met niveaoverschillen. We kennen zowel homogene als combinatie groepen. In homogene groepen zitten alle kinderen uit hetzelfde leerjaar bij elkaar. Schooljaar 2019-2020 hebben we 6 groepen, waarbij de kinderen verdeeld zitten over 1/2, 3/4, 4/5, 6, 7 en 8.

De groeps grootte ligt ongeveer tussen de 20-25 leerlingen. Onderwijskwaliteit hangt niet af van groeps grootte, maar van de lesgevende kwaliteiten van de groepsleerkracht.

Elke groep heeft een dagdeel ondersteuning van een collega leerkracht. Deze leerkracht kan extra instructie bieden aan individuele leerlingen of kleine groepjes of op een andere manier de groepsleerkracht ondersteunen. Eventuele stagiaires proberen we zo in te zetten, dat ook zij leerkrachten, en daarmee de leerlingen, kunnen ondersteunen.

Ouderbetrokkenheid

Kinderen presteren beter en voelen zich op school meer op hun gemak als ze weten dat hun ouders een goed contact hebben met de school.

Wij proberen ouders bij de school te betrekken door ze in een vroeg stadium mee te nemen in de ontwikkeling van hun kind. Dus direct als zich iets opvallends voordoet in gedrag, talent of op cognitief gebied. De leerkrachten vinden het fijn als dat ook andersom gebeurt, zodat ouders en leerkracht steeds gezamenlijk kunnen bespreken wat op dat moment werkt en nodig is voor de leerlingen. Er staan ook een aantal vaste momenten voor contacten op de kalender, zoals:

- welkomstgesprekken
- rapport- of voortgangsgesprekken
- 2 x per jaar een algemene ouderavond, hierin komen diverse onderwijs en opvoeding gerelateerde onderwerpen aan bod
- kijkmomenten; ouders zien hoe het onderwijs vorm krijgt en het groepsproces eruit ziet
- open dag
- mee speel ochtenden in groep 1/2
- vergaderingen van de ouderraad of medezeggenschapsraad

Uiteraard is de school iedere schooldag (telefonisch) bereikbaar voor de ouders. Tussen 12.00 en 13.00 en na 15.00 uur zijn de leerkrachten beschikbaar om in gesprek te gaan of afspraken te maken met ouders en/of externen.

Een belangrijk communicatiemiddel is schoudercom.nl. Via dit gesloten web-based programma worden nieuwsbrieven, nieuwtjes, vervanging van zieke leerkracht e.d. met ouders gecommuniceerd.

Om een zo breed mogelijk aanbod te creëren vragen we ouders ook naar hun talenten en interesses. Vervolgens zetten we deze, indien mogelijk en passend, in ten bate van onze leerlingen, bijvoorbeeld middels gastlessen.

Niveau 1

Alle onder niveau 0' genoemde expertise in het team komt ten goede aan alle kinderen van de school. Samen vormen zij de interne ondersteuning. Dit wordt gecoördineerd door de Iber. De Iber gaat op zoek naar de juiste deskundigheid in het team als een leerkracht handelingsverlegen is bij een leerling.

Naast genoemde experts hebben we ook 2 Bouw! coördinatoren. Bouw! is het Hoeksche Waard brede preventieve programma gericht op het voorkomen van leesproblemen, wat ook op onze school wordt ingezet. De 2 'Bouw!' collega's onderhouden contacten met externe experts op het gebied van lezen en Bouw!, ondersteunen de tutoren en begeleiden collega's in het stimuleren van ouders en kinderen het programma optimaal te benutten. De school biedt ruimte in het na-schools aanbod om kinderen o.l.v. (één van hun) ouders op school aan Bouw! te werken indien dat thuis niet gaat. De school neemt deel aan een onderzoek van de Universiteit van Amsterdam in verband met het toekomstbestendig maken van Bouw!.

Dyslexieprotocol

Op school hanteren we een dyslexieprotocol beschreven in een beleidsstuk: Protocol leesproblemen en dyslexie. Dit beleid is geactualiseerd in schooljaar 2018-2019. We stemmen af op de individuele onderwijsbehoeften van betreffende leerlingen. We nemen ouders mee in onze aanpak.

Handelingsgericht werken

Op onze school wordt handelingsgericht gewerkt (**HGW**) door de leerkrachten, om zo te kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen. De uitgangspunten van HGW zijn:

- De basis- en onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en / of ouders staan centraal.
- De werkwijze is systematisch, transparant en cyclisch.
- De werkwijze is doelgericht en adviezen zijn haalbaar.
- Er wordt gewerkt vanuit een transactioneel referentiekader (d.w.z. leerkrachten, interne begeleiders, ouders, kind, CLB en externe deskundigen werken constructief samen).
- Positieve aspecten van alle betrokkenen zijn van groot belang.
- Er wordt oplossingsgericht gewerkt.
- Het handelen van de leerkracht is van doorslaggevend belang.

Onderwijs op maat

-Aandacht voor die kinderen die belemmeringen ervaren om zich de leerstof eigen te maken.

Samen met ouders onderzoeken we de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Waar nodig en mogelijk spelen we daarop in, te denken valt aan; dichtbij de juf zitten, een eigen werkplek, een koptelefoon, wiebelkussen, aanbrenge van extra structuur in het werk door de leerkracht, etc.

-Aandacht voor begaafde leerlingen

Wij vinden het erg belangrijk dat ook kinderen met uitstekende scores geprikkeld en uitgedaagd blijven. Hierbij kiezen we ervoor, dat deze extra zorg zoveel mogelijk in de eigen klas plaatsvindt. Om toch alle kinderen te geven wat ze nodig hebben, komen sommige kinderen in aanmerking om 1 dagdeel per week met gelijkgestemden les te krijgen, waarbij de leerstof meer 'top down' wordt aangevlogen. Om in deze plusgroep aan het werk te kunnen, gelden criteria welke staan beschreven in het beleidsplan Hoogbegaafdheid de Pijler.

-Handelingsplannen en ontwikkelingsperspectief (opp)

Naast het opstellen van groepsplannen, kan het voorkomen dat er ook een individueel handelingsplan wordt opgesteld. Een individueel handelingsplan houdt in dat een leerling een eigen leerlijn volgt voor betreffende vakgebied(-en). Dit plan wordt opgesteld door de leerkracht met medewerking van de IBER.

Als leerlingen een indicatie Speciaal Onderwijs hebben wordt een ontwikkelingsperspectief vastgesteld (OPP). Voor het opstellen van aanpak en begeleiding voor een leerling met geheel eigen leerlijn zetten we hulp en/of ambulante begeleiding in van het betreffende speciaal onderwijs.

De uitgangspunten van HGW:

- De basis- en onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en/of ouders staan centraal.
- De werkwijze is systematisch, transparant en cyclisch.
- De werkwijze is doelgericht en adviezen zijn haalbaar.
- Er wordt gewerkt vanuit een transactioneel referentiekader (d.w.z. leerkrachten, interne begeleiders, ouders, kind, CLB en externe deskundigen werken constructief samen.)
- Positieve aspecten van alle betrokkenen zijn van groot belang.
- Er wordt oplossingsgericht gewerkt.

Het handelen van de leerkracht is van doorslaggevend belang.

Jeugdgezondheidszorg

De school heeft een nauwe band met de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD. Op deze afdeling zijn een jeugdverpleegkundige en een schoolarts aanwezig, die samen in de loop van het schooljaar de kinderen van groep 2 en 7 oproepen voor een onderzoek. De nadruk van deze onderzoeken ligt op het vroegtijdig opsporen en het mogelijk voorkomen van lichamelijk en/of psychische problemen. Een deel van deze onderzoeken vindt plaats op school, een ander deel in het gebouw van de GGD. Voor leerlingen uit alle groepen is consultatie van de arts of verpleegkundige mogelijk, ook vanuit ouders zelf.

Schoolmaatschappelijk werk

Zijn er zorgen over het gedrag van uw kind? Is er iets gebeurd dat uw kind zeer aangrijpend vond, zoals een overlijden of een echtscheiding? School biedt in dit soort situaties, schoolmaatschappelijk werk aan. Aan de school is een vaste schoolmaatschappelijk werker van Kwadraad verbonden. In samenwerking met de leerkracht geeft zij uw kind op school alle aandacht. De maatschappelijk werker is ervaren in het omgaan met problemen en vragen die onder andere met gedrag en opvoeding te maken hebben. Dit kan te maken hebben met problemen in de thuissituatie, spanningen, overlijden, echtscheiding. Maar ook wanneer zich op school situaties voordoen of in de omgeving, die van invloed zijn op het gedrag van uw kind, kan de maatschappelijk werker helpen. Zij werkt nauw samen met de interne begeleider van school. Ouders kunnen via school of zelf contact opnemen met de maatschappelijk werker. In een gesprek zal zij met ouder(s) de situatie bekijken. Zij zal zich in samenwerking met school vooral richten op het voorkomen van problemen met en rond uw kind. Wanneer er meer hulpverlening nodig blijkt voor uw kind of gezin, zal zij met ouders meekijken welke hulpverlening dan gewenst is en doorverwijzen.

Zonder toestemming van ouders, wordt er geen privé informatie aan school verstrekt. Er wordt met ouders besproken welke afspraken die in het belang zijn van uw kind wel gedeeld kunnen worden met de leerkrachten. Ouders kunnen bij de leerkracht aangeven dat zij graag contact zou willen opnemen met schoolmaatschappelijk werk, maar ze kunnen ook direct contact opnemen.

Jeugdteam

Sinds 1 januari 2015 werken er drie jeugdteams in de Hoeksche Waard. De medewerkers van het jeugdteam vallen onder de Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid. De Stichting Jeugdteams Zuid-Holland Zuid maakt deel uit van een aantal veel grotere netwerken, waaronder diverse professionele samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld huisartsen en onderwijs en uiteraard het netwerk van diverse zorgaanbieders en hulpverleners in de regio. Hierdoor kan de hulp en ondersteuning geboden worden die nodig is. Samen doen we wat nodig is om goede, professionele jeugdhulp te verzorgen voor alle inwoners in de aangesloten, samenwerkende gemeenten. Er wordt een gezamenlijk plan opgesteld voor een gezin, waarbij de eigen kracht en het netwerk van het gezin voorop staat. Waar nodig wordt hulp vanuit het Jeugdteam ingezet of wordt gespecialiseerde zorg aangevraagd. Aan de hand van het gezinsplan, worden verdere afspraken gemaakt. Soms heeft het Jeugdteam een extra deskundige nodig, omdat bepaalde kennis niet bij de leden van het team voorhanden is. Ook dan blijft de cliënt in contact met het Jeugdteam. Zij verwijzen dus geen cliënten door, maar breiden het team (indien nodig) met extra deskundigheid uit. De contactpersoon van het Jeugdteam blijft het aanspreekpunt totdat de vraag is opgelost.

Logopedie

Een logopedist van de GGD screent elk jaar alle kleuters van groep 2. Eventueel kunnen ook 4-jarige kleuters door de leerkracht worden aangemeld, met toestemming van ouders vooraf. De logopedist kijkt of het kind problemen heeft met het begrijpen van gesproken taal en/of met spreken. Ook let de logopedist op de stem, het gehoor, het mondgedrag en of het kind vloeiend kan spreken. Voor het latere lezen en schrijven moeten kinderen klanken goed van elkaar kunnen onderscheiden, herkennen en onthouden. Wanneer de logopedist het idee heeft dat een kind een probleem heeft in de spraak- en taalontwikkeling zal het verder worden onderzocht. Als dit het geval is, krijgen ouders hierover bericht. Mogelijk zal de logopedist ouders dan uitnodigen voor een gesprek. De uitslagen van de onderzoeken worden bewaard in het leerlingdossier op school en in het jeugd- gezondheids zorgdossier bij de schoolarts van de school. Ouders kunnen desgewenst

inzage of een kopie ontvangen. In onze school is verder onderzoek en/of behandeling mogelijk bij de estigde logopediepraktijk Spreekvaart.

Niveau 2

Indien de leerkrachten en de IBer handelingsverlegen zijn, doet de IBer een beroep op een extern deskundige. Dat is in eerste instantie de CLBer (Consultatie Leerling Begeleiding) die onze school kent vanwege de reguliere consultatie besprekingen met de IBer met de daaruit voortvloeiende handelingsadviezen voor de leerkrachten. In ons geval is dit Marald Mens. Voor leerlingen met een indicatie is dat een medewerker van bijvoorbeeld een school uit het betreffende REC. Onze school is o.a. bekend met Ina Verolme van SO school 't Anker, Carla Roos van SO school Kiem. Carla Stellaert werkt voor Leestalent en is onze adviseur voor BOUW! en de leerlingen die daarmee werken. We doen een beroep op Jolande Bisschop ingeval we expertise nodig hebben op het gebied van het jonge kind. Natuurlijk consulteren we ook onze collega scholen met bewezen expertise, zoals OBS het Pluspunt voor zowel hoogbegaafdheid, als voor leer- en/of gedragsproblemen.

We werken ook nauw samen met Fleur Krebbers, Schoolmaatschappelijk werkster en het jeugdteam. Deze organisaties zijn er sterk op gericht de ontwikkeling van de kinderen te relateren aan opvoeding of een hulpvraag van ouders in de thuissituatie.

De hulpvraag aan de externen is erop gericht de leerkracht(en) vaardigheden aan te leren waarmee ze de kinderen datgene kunnen bieden wat zij nodig hebben om zich te ontwikkelen. Dat gaat in stapjes, het vraagt geduld en een lange adem om ontwikkelingen daadwerkelijk te kunnen zien en meten, eerder meer dan minder dan 3 maanden. De externe ondersteuners vinden de input van ouders waardevol en gaan ervan uit dat school en ouders nauw samenwerken met hen.

De externe ondersteuning kan gericht zijn direct op effecten voor de leerling maar ook op effecten voor de school als organisatie of voor de ouders. Om ook op deze manier te zorgen dat uiteindelijk de kinderen precies datgene krijgen wat nodig is voor hun ontwikkeling van alle betrokkenen.

Basisondersteuning en geld

Om basisondersteuning vorm te geven ontvangt het samenwerkingsverband geld van de overheid. Van dit geld gaat in 2019 een bedrag van € 300,- per kind naar het bestuur van de school.

Op onze school hebben wij € 40.800,- ontvangen voor de versterking en optimalisering van de

Voor specificatie van de bestedingen: (zie ook format verantwoording inzet middelen Passend Onderwijs 2019)

- Inzet interne begeleiding	€	34986,-
- Werken met BOUW!	+	<u>6664</u>
		41650
- Externe ondersteuning o.a. CLB, observatie jonge kind, technisch lezen gr. 3, 4 en 5, Gemiva, Rots- en Watertraining (intern fte)		7700
- Inzet tbv plusgroep 1 t/m 8		6664
- Teamtraining EDI	+	<u>7200</u>
	€	63214,-

Mocht de uitleg niet voldoende zijn dan kunt u de directeur van de school vragen om uitleg of kijkt u eens op de website van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard: www.swv2804.nl. Daar ziet u ook telefoonnummers van de helpdesk.

Passend onderwijs

Passend onderwijs wil zeggen dat we op school bij het uitvoeren van onze pedagogische opdracht zoveel mogelijk rekening houden met de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van uw kind. Kinderen verschillen in hun ontwikkeling. Het ene kind vraagt aanmoediging en bevestiging, vraagt om een hand of soms om twee handen. Het andere kind gaat graag zijn of haar eigen gang en weet dit prima alleen te doen. Het ene kind leert spelenderwijs, een ander kind moet blokken en vraagt om extra uitleg. Op onze school proberen we zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de verschillen van onze kinderen maar dat lukt ons helaas niet altijd. En wat dan?

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard

n toch tot (passend) onderwijs te komen hebben alle openbare en protestant-christelijke scholen, de enhartschool en de Willibrordusschool zich verenigd in het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard, kortweg: Samenwerkingsverband (SWV) 2804.

We helpen elkaar en we helpen u, als het nodig is, bij het vinden van de juiste plek voor uw kind. Hiervoor heeft het Samenwerkingsverband de **Ondersteuningscommissie** in het leven geroepen. Deze commissie zal u adviseren en ondersteunen tot de juiste plek. De Ondersteuningscommissie bestaat uit een psycholoog en een orthopedagoog en - indien nodig - deskundigen uit het speciaal basisonderwijs en/of een externe expert.

Wat doet de Ondersteuningscommissie?

Het kan voorkomen dat de school aangeeft uw kind niet te kunnen plaatsen omdat de school van mening is niet te kunnen voldoen aan de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van uw kind. Of de school geeft aan dat het verder op school niet gaat. In al deze gevallen kan er door de school maar ook door u worden aangemeld bij de Ondersteuningscommissie. Daartoe vult de school een Onderwijskundig rapport zo volledig mogelijk in. Let wel: alle scholen zijn verplicht niveau 1 en niveau 2 (zie **Hoe vertalen wij de basisondersteuning**) te doen voor een aanmelding bij de Ondersteuningscommissie. Meer informatie is te vinden op de website www.swv2804.nl o.a. bij "Leidraad Ibers" en "Wat doet de ondersteuningscommissie".

U heeft recht op inzage en u ontvangt een kopie van het Onderwijskundig rapport. En u vult het aanmeldingsformulier voor ouders in. Zie: <https://swv2804.nl/downloads/>. In het Aanmeldingsformulier voor ouders kunt u uw verhaal kwijt. U kunt overigens uw kind ook zelf aanmelden bij de Ondersteuningscommissie. Belt u dan aub eerst de Helpdesk ter voorkoming van misverstanden: 078-6295997.

De Ondersteuningscommissie zal door middel van een intake met u de problemen nauwkeurig in kaart brengen. De intakemedewerker biedt u gedurende het gehele traject ondersteuning tot het moment dat uw kind een plekje heeft. Dat moet binnen 6 tot 10 weken zijn afgerond. Mochten zaken niet duidelijk zijn, heeft u vragen dan is de intakemedewerker uw aanspreekpunt. Aarzel niet bij vragen, het is een spannende tijd voor u en uw kind.

Belangrijke vragen bij de intake zijn:

- Welke problemen heeft uw kind?
- Wat is er al aan gedaan, welke extra hulp heeft uw kind gekregen?
- Hoe kan de basisschool gesteund worden om uw kind verder te helpen?
- Is uw zoon of dochter misschien beter af op een andere school?
- Wat vindt u leuk aan uw kind?
- Waar is uw kind goed in?
- Waaruit verklaart u de problematiek?

Om deze vragen goed te kunnen beantwoorden hebben de intake medewerkers van de Ondersteuningscommissie zoveel mogelijk gegevens van uw kind nodig. Veel gegevens staan al in het onderwijskundig rapport dat school heeft ingevuld en in het Aanmeldingsformulier voor ouders dat u heeft ingevuld.

De intakemedewerker van de Ondersteuningscommissie zal:

1. een observatie in de klas doen.
2. spreken met de leerkracht en de intern begeleider.
3. spreken met het kind.
4. bij u thuis met u in gesprek.
5. een eindverslag schrijven.

De door school en u verstrekte gegevens worden vertrouwelijk behandeld.

Vragen? Bel de Helpdesk van de Ondersteuningscommissie: 078-6295997.

Het advies

Er zijn vier adviezen mogelijk:

1. Op de huidige basisschool blijven of toch naar de school van aanmelding, eventueel met hulp vanuit de Ondersteuningscommissie. We noemen deze hulp preventieve ambulante begeleiding (PAB) dwz ter voorkoming dat het kind naar het speciaal (basis) onderwijs moet. De hulp is gericht op adviezen voor de leerkracht.

2. Verwijzing naar een andere basisschool.
3. Verwijzing naar een speciale school voor basisonderwijs (SBO).
4. Verwijzing naar een andere instantie (Medisch Kinder Dagverblijf) of Speciaal onderwijs (SO).

Ad 1. Op de huidige basisschool blijven of toch naar de school van aanmelding

Als uw kind op de huidige basisschool blijft of op de door u gewenste basisschool start, kan de school rekenen op preventieve ambulante begeleiding (PAB). Dit wordt vanuit de Ondersteuningscommissie georganiseerd, echter alleen als de leerkrachten, de school, daaraan mee willen werken.

De begeleiding wordt uitgevoerd door leden van de Ondersteuningscommissie, die hebben gewerkt in het speciaal basisonderwijs en/of speciaal onderwijs. Samen met de leerkracht en de intern begeleider wordt geprobeerd om de onderwijsleersituatie af te stemmen op de behoeften van uw kind. De begeleiding is altijd tijdelijk.

De PAB'er zal bij de start van de begeleiding kennis met u maken. De school zal een Ontwikkelingsperspectief opstellen waarin de doelen beschreven staan die men met uw kind wenst te bereiken. De school houdt u op de hoogte over het verdere verloop van het Ontwikkelingsperspectief en ook de begeleiding. Het doel van PAB is om te voorkomen (preventief) dat een leerling verwezen zal worden naar een school voor speciaal (basis)onderwijs. We streven immers naar onderwijs vlakbij huis.

Ad 2. Verwijzing naar een andere basisschool

Dit advies geeft de Ondersteuningscommissie als bijv. een andere school meer biedt dan de huidige of gewenste school en de verwachting is, dat deze andere school antwoord weet op de onderwijs- en voedingsbehoeften van uw kind.

U zoekt in overleg met de intake medewerker een andere basisschool. De intake medewerker geeft ondersteuning bij de schoolkeuze als een van de betrokken partijen daarom vraagt en indien wenselijk kan enige tijd preventieve ambulante begeleiding (PAB) – zie hierboven- plaatsvinden.

Ad 3. Verwijzing naar een speciale school voor basisonderwijs

U kunt dan kiezen uit 't Pluspunt of de Willem-Alexanderschool in Oud-Beijerland. De huidige school en u ontvangen een eindverslag van de Ondersteuningscommissie waarin het advies wordt onderbouwd. Uw kind wordt vervolgens aangemeld bij de Toelaatbaarheidscommissie. Deze verstrekt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Deze verklaring is uw toegangsbewijs. U wordt tijdens de procedure geholpen door de intake medewerker van de Ondersteuningscommissie.

Ad 4. Verwijzing naar speciaal onderwijs

Let wel: dit is geen speciaal basisonderwijs (SBO) dus geen Willem-Alexanderschool of 't Pluspunt. De ontwikkelingsbelemmering is dan zodanig specifiek dat ook het SBO geen passend onderwijs kan leveren. Uw kind lijkt dan te zijn aangewezen op speciaal onderwijs. U ontvangt een eindverslag van de Ondersteuningscommissie waarin het advies is onderbouwd. Vervolgens meldt de Ondersteuningscommissie uw kind aan bij de Toelaatbaarheidscommissie. Deze verstrekt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Deze verklaring is uw toegangsbewijs. U wordt tijdens de procedure geholpen door de intake medewerker van de Ondersteuningscommissie.

Een instelling voor speciaal onderwijs is ondergebracht in een cluster. Er zijn vier clusters:

- Cluster 1 speciaal onderwijs voor visueel gehandicapte leerlingen.
- Cluster 2 speciaal onderwijs voor auditief gehandicapte leerlingen en leerlingen met taal- en spraakproblemen.
- Cluster 3 speciaal onderwijs voor lichamelijk en verstandelijk gehandicapte leerlingen.

Cluster 4speciaal onderwijs voor kinderen met ernstige gedragsproblemen of kinderpsychiatrische stoornissen.

U hebt een toelaatbaarheidsverklaring en dan?

U kunt uw kind aanmelden bij de speciale school of speciale basisschool. Ook hierbij wordt u geholpen door de intakemedewerker.

De procedure van aanmelding en met ontvangst van een volledig dossier tot plaatsing mag wettelijk maximaal 10 weken duren.

Heeft u vragen? Kijk eens op de website www.swv2804.nl of bel de Helpdesk van de Ondersteuningscommissie: 078-6295997.

Bijlage: Basisondersteuning SWV 28.04

De basisondersteuning SWV 28.04 geldt voor alle scholen die deel uitmaken van het SWV 28.04. De basisondersteuning is ingedeeld op vier niveaus: niveau 0, 0', 1 en 2 (zie Ondersteuningsplan 2018-2022). Hieronder vindt u een beschrijving per niveau.

Niveau 0: de school

- o De school heeft beschreven vanuit welke waarden de school werkt
- o De school ziet de ouders daarbij als partner
- o De school heeft haar (extra) ondersteuning beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- o De school heeft haar (extra) ondersteuning beschreven in de schoolgids en op de website
- o De school hanteert een methode of methodiek waarbij de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd gebaseerd op eerder genoemde waarden
- o De school heeft een leerlingvolgsysteem voor het in kaart brengen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen
- o De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op school voordoen
- o De school heeft een beschreven veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school
- o De school heeft (in dit veiligheidsbeleid) beschreven wanneer men overstapt van een aanpak in de klas tot verwijdering
- o De school heeft kennis en vaardigheden aangaande gedragsproblematiek.
- o De school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan
- o De school heeft een beschreven en beredeneerd aanbod voor groep 1 en 2
- o De school heeft een kindvolgsysteem voor groep 1 en 2
- o De school heeft een beschreven beleid op het gebied van dyslexie en/of ernstige leesproblemen
- o De school werkt aangaande ernstige leesproblematiek met Ralfi of een dergelijke aanpak
- o De school hanteert een protocol voor medische handelingen
- o De school ondersteunt haar aanbod waar nodig door samen te werken met ketenpartners op het gebied van onderwijs en heeft dit beschreven in haar ondersteuningsdeel van het schoolplan
- o De school ondersteunt haar aanbod waar nodig door samen te werken met ketenpartners op het gebied van jeugdzorg/SMW en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- o De school werkt vanuit de één zorgroute of de één zorgroute 'light' en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- o De school voldoet aan de standaarden voor handelingsgericht werken en heeft dit beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan
- o De school heeft de taken en functies binnen de school die een rol spelen in de ondersteuningsstructuur beschreven in het ondersteuningsdeel van het schoolplan (wie doet wat, wanneer en hoe)
- o De school heeft transparante en goed opgebouwde leerlingdossiers
- o De school kent per cursusjaar een overdracht die zorgt voor naadloze voortgang van de aanpak en begeleiding van leerlingen
- o De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie
- o De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen
- o De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces
- o De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten
- o De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces
- o De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit
- o De school heeft opbrengsten die door de inspectie als voldoende zijn beoordeeld
- o De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen met extra ondersteuning/specifieke behoeften binnen 6 weken na toezegging van de extra ondersteuning bekostigd door het SWV, cluster 1 en 2 (zie ook Deel 1 H 4.3.)
- o De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes

o De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen

- 0 De school benut dit systeem voor vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedproblemen
De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving
- o De school werkt planmatig
- o De school werkt met ParnasSys of Esis
- o De school denkt en werkt cyclisch
- o De school heeft een basisarrangement

Niveau 0': de leraar

De leraar vertaalt niveau 0 in handelen

- o De leraren werken met hart en ziel vanuit de door school geformuleerde waarden
- o De leraren stemmen de doelen en de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- o De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
- o De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
- o De leraren zorgen voor een prettige en gestructureerde leeromgeving
- o De leraren werken handelingsgericht
- o De leraren handelen vanuit verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen
- o De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen
- o De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben
- o De leraren bepalen de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens
- o De leraren voeren de ondersteuning planmatig uit
- o De leraren evalueren regelmatig de effecten van de ondersteuning
- o De leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen
- o De leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's
- o De leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben
- o Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leraren, de ouders en het schoolteam
- o De leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen
- o De leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak
- o De leraren benoemen hoge, reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's
- o De leraren werken planmatig waarbij ze de doelen (van hun plan) en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk (een) individuele leerling(en) beschrijven.
- o De leraren bespreken minstens twee keer per jaar hun vragen betreffende het planmatig handelen met de intern begeleider.
- o De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor een ieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer
- o De leraren weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de interne ondersteuning

Niveau 1: interne ondersteuning

De interne ondersteuners ondersteunen de leraren in het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind

- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het verkennen en benoemen van de onderwijsbehoefte van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen
- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen
- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het vroegtijdig signaleren van welke leerlingen ondersteuning nodig hebben
- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het bepalen van de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens
- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het planmatig handelen
- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning
- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het bekijken en bespreken van de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoefte te begrijpen en daarop af te stemmen
- o De interne ondersteuners ondersteunen de leraren bij het reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's
- o De interne ondersteuners bewaken het proces
- o De interne ondersteuners zien ouders als partner in de dialoog
- o De leraren en de interne ondersteuners weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de externe ondersteuning

Niveau 2: Externe onderwijsgerelateerde ondersteuning

De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren in het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind middels CLB en/of HGW.

- o De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het verkennen en benoemen van de onderwijsbehoefte van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen
- o De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het bepalen van de aard van de ondersteuning voor de leerlingen op basis van een analyse van de verzamelde gegevens
- o De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het planmatig handelen
- o De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het bekijken en bespreken van de wisselwerking tussen de leerling, henzelf, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoefte te begrijpen en daarop af te stemmen
- o De externe ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners en de leraren bij het reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's
- o De interne ondersteuners bewaken het proces
- o De externe ondersteuners zien ouders als partner in de dialoog
- o De leraren, de interne en externe ondersteuners weten dat als zij handelingsverlegen zijn en zij geen antwoord meer hebben op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind, zij zich kunnen wenden tot de Ondersteuningscommissie

Niveau 2: Externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuning

De externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuners ondersteunen de school en de thuissituatie bij het realiseren van een passend aanbod op de onderwijs- en opvoedingsbehoefte van het kind.

- o De externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuners ondersteunen de interne ondersteuners door de volgende mogelijkheden:
 - Inbreng van kennis van de sociale kaart en hulpverlenings(on)mogelijkheden o.a. meldcode kindermishandeling
 - Inbreng van specifieke deskundigheid over het communiceren met ouders
 - Consultatie en coaching van onderwijzend personeel op gespreksvoering met ouders
 - Bemiddeling tussen leerlingen, ouders en school
 - Suggesties doen voor preventieactiviteiten (zoals sociale vaardigheidstrainingen, antipestprojecten, faalangreductietrainingen enz.)
 - Deelnemen aan relevante zorgoverleggen binnen de school of binnen samenwerkingsverbanden
 - In overleg namens de school deel te nemen aan het Centrum voor Jeugd en Gezin
- o De externe niet-onderwijsgerelateerde ondersteuners kunnen de ouders en de kinderen ondersteunen door:
 - Actief contact te leggen met zorgleerlingen en/of hun ouders en hen motiveren voor hulpverlening en het in kaart brengen van (eerdere) vormen van hulpverlening
 - Analyseren en verhelderen van de hulpvraag
 - Geven van informatie en advies aan leerlingen en ouders
 - Verlenen van kortdurende hulpverlening aan leerlingen en/of hun ouders, gericht op het vergroten van hun competenties in hun dagelijks functioneren
 - Bieden van laagfrequente ondersteuningscontacten indien (nog) niet verwezen kan worden
 - Evalueren en afronden van de hulpverlening en zo nodig bieden van nazorg
 - Toelating naar speciale en geïndiceerde zorg via het Centrum voor Jeugd en Gezin.
- o Toegevoegd 2018-2022
 - Niveau 0: De school heeft methodes of methodieken gericht op het voorkomen van en omgaan met gedragsproblemen.
 - Niveau 0: De school heeft een beschreven beleid op het gebied van hoogbegaafdheid.
 - Niveau 0': De leraren geven lessen conform het EDI - expliciete directe instructie - (of IGDI) model
 - Het EDI wordt op drie niveaus toegepast bij technisch lezen.
 - Het EDI wordt op drie niveaus toegepast bij begrijpend lezen.
 - Het EDI wordt op drie niveaus toegepast bij spelling
 - Het EDI wordt op drie niveaus toegepast bij rekenen.